

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1928

ΔΡΙΘ. 42

ΟΙ ΟΥΝΙΤΑΙ ΚΑΙ Η ΟΥΝΙΑ ΤΩΝ

Ἐκ τῆς ἐν σειρᾷ φύλλων τῆς «Ἀναπλάσεως» δημοσιευθείσης ἀλληλογραφίας μεταξύ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐνσηφνωθέντος οὐνίτου ἐπισκόπου Θεοδορουπόλεως κ. Γεωργίου Χαλβατζῆ περιοριζόμεθα νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα δι' ἑλλειψιν χώρου τὰ κύρια μόνον σημεῖα καὶ περικοπᾶς τινας ἐκ τῆς τελευταίας ἰδίως ἐπιστολῆς τοῦ Μακαριωτάτου, ἐν ᾗ παρέχεται ἡ οὐσία καὶ ὁ κύριος χαρακτήρ τῆς οὐνίας. Ὁ-σεβ. Χαλβατζῆς προσεπάθησε διὰ μακρῶν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν παράδοξον θεωρίαν δι' ἣ οὐνία εἶνε τάχα «ἐκκλησιαστικὸν σύστημα» ἀπὸ τῶν πρώτων τοῦ χριστιανισμοῦ αἰώνων ὑφιστάμενον. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ῥώσου οὐνίτου κληρικοῦ Καρολέβσκη, λέγει ὁ Μακαριώτατος «ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες διακρίνομεν τοὺς ὅρους *ἐνωσις* καὶ *οὐνία*, τὴν αὐτὴν δὲ διάκρισιν ποιοῦνται πάντες οἱ λαοί. Ἐνωσις εἶναι ἡ πλήρης μετὰ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας ἐνωσις καὶ ἀφομοίωσις κατὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν λατρείαν, *οὐνία* δὲ ἡ ἀπατηλή, πρὸς παραπλάνησιν τῶν ἀπλουστέρων, ἐνωσις, καθ' ἣν ὁ ἐνούμενος μετὰ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας ἀποδέχεται μὲν τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα καὶ ἅπασαν τὴν διδασκαλίαν τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας, διατηρεῖ ὅμως τὴν ἰδίαν λειτουργικὴν τάξιν καὶ τινὰ ἴδια ἥθη καὶ ἔθιμα, κατὰ τὸ ἰησουϊτικὸν δόγμα «*unité dans la foi, variété dans les rites*», πρὸς βαθμιαίαν καὶ οὐχὶ ἀπότομον ἀφομοίωσιν πρὸς τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἐνουμένων. Ἡ λέξις καθιερώθη μόλις ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 15 αἰ. ὡς ὅρος ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ ἐν τοῖς παπικοῖς ἔτι ἐγγράφοις, καὶ ἤρξατο ἀποκτῶσα εἰς πάσας τὰς γλώσσας τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς ἔννοιαν. *Οὐνῖται*, *οὐνιᾶται* ἐκλήθησαν τότε οἱ ἐνωθέντες μετὰ τῆς Ρώμης, ὅφ' ὃν τύπον καὶ ὑμεῖς εἴσθε ἠνωμένος, λέγει ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ὑπάρχουσι δὲ νῦν χαλδαῖοι οὐνῖται κόπται οὐνῖται, σῦροι οὐνῖται, ἀρμένιοι οὐνῖται, ρωμοῦνοι, ῥῶσσοι, πολωνοί, βούλγαροι, Ἕλληνες οὐνῖται, οὗς πάντας δὲν δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ «ἑλληνορ-

ρῶθιμοις». Ἐπομένως δὲν εἶναι δόκιμοι οἱ ὑμέτεροι τεροὶ ὅροι «ἑλληνορῶθιμοι» καὶ «ἑλληνορῶθιμᾶ» οἱ παραχθέντες κατὰ μετάφρασιν τῆς λέξεως *ritus* διὰ τῆς λέξεως ρυθμός. Διότι πάντες οἱ ἀνωτέρω οὐνῖται δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν λειτουργίαν καὶ τὰ ἑλληνικὰ ἥθη καὶ ἔθιμα. Οἱ χαλδαῖοι καὶ οἱ κόπται καὶ οἱ σῦροι καὶ οἱ ἀρμένιοι ἔχουσιν ἰδίαν λειτουργίαν καὶ ἴδια ἥθη καὶ ἔθιμα, ἅπανα δὲν ἔχουσιν οἱ λοιποί. Πάντες ὅμως οἱ ἀνωτέρω ἀνήκουσιν εἰς τὴν *Οὐνιτικὴν Ἐκκλησίαν*, *Eglise uniate*, κατὰ τὸν καθιερωμένον ὅρον. Προσθέτετε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ὡς «ἑλληνορῶθιμοι» ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ συμμορφώσθε πρὸς τὰ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ τότε πῶς συμβαίνει ὑμεῖς ὁ «ἑλληνορῶθιμος» νὰ ἡγήσθε ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Πειραιῶς τῆς λιτανείας τῆς Ἀγίας Λαυραῆς, περιβεβλημένοι μάλιστα τὴν ἀμφίεσιν ὀρθοδόξου Ἀρχιερέως πρὸς σκανδαλισμὸν τῶν Ὀρθοδόξων; Τίνα σχέσιν δύναται νὰ ἔχη τελετὴ καθαρῶς λατινικὴ πρὸς τὴν «ἑλληνορῶθιμίαν»; Πῶς συμβαίνει ὥστε μέλη τῆς «ἑλληνορῶθιμου» Ἐκκλησίας σας νὰ κοινωνῶσι τῆς θείας Εὐχαριστίας ἀδιαφόρως πότε παρ' ὑμῖν καὶ πότε παρὰ τοῖς δυτικοῖς; Γνωρίζομεν ὅτι ὀρκίζεσθε ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τοὺς ἐκ τῶν ὀρθοδόξων προσηλυτιζομένους νὰ μὴ εἰσερχονται πλέον εἰς ὀρθοδόξους ναοὺς. Ὁ ὅφ' ὑμᾶς ἱερεὺς Γεώργιος Ξειλόπουλος εἶπεν εἰς προσηλυτισθεῖσαν γυναῖκα, μεταβάσαν μετὰ τὸν προσηλυτισμὸν, χάριν προσκυνήσεως καὶ παρακλήσεως διὰ τὸ ἀσθενὲς τέκνον τῆς, εἰς ὀρθόδοξον ναόν, ὅτι προτιμότερον ἦτο νὰ μεταβῇ εἰς *τζαμι* παρὰ εἰς τοιοῦτον ναόν! Ὁ αὐτὸς ἱερεὺς ἐτέλεσεν ἐκ νέου τὸ Μυστήριον τοῦ γάμου ἐπὶ προσηλυτισθέντος ὀρθοδόξου ζεύγους!!! ὡς Διευθυντὴς δὲ τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἐπετίμησεν αὐστηρότατα μικροὺς ὀρθοδόξους προσφυγόπαιδας τροφίμους αὐτοῦ, διότι ἠσπάσθησαν τὴν δεξιὰν διελθόντος τῆς ὁδοῦ Εὐτυχίας ὀρθοδόξου ἱερέως καὶ κατ' αὐτὸν ἐμάνθησαν! Ὁ αὐτὸς ἐβεβαίον τοὺς ἀπλοῖκους παῖδας ὅτι ὁ εἰσερχόμενος εἰς ὀρθόδοξον ναόν ἀποκλείεται ἀπὸ τὸν Πορταῖσον καὶ προορίζεται πλέον διὰ τὴν Κόλασιν. Καὶ ὅμως, καίτοι,

ὡς λέγετε, δὲν ἀνήκετε εἰς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν, ἔχετε ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς δυτικούς ναοὺς καὶ τελεῖτε δυτικὰς ἐορτὰς καὶ λιτανείας.

Ἀφοῦ ἰσχυρίζεσθε ὅτι εἰσθε ἠνωμένος μετὰ τῆς συνεχιζομένης ἀνέκαθεν «Καθολικῆς Ἐκκλησίας», οὐχὶ δὲ μετὰ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, διατί παραδέχεσθε μὲν τὴν διδασκαλίαν ταύτης, ἣν ἠγνόει ἡ ἀρχαία Καθολικὴ Ἐκκλησία, πράττετε δὲ ἀντίθετα πρὸς αὐτήν; Παραδέχεσθε βεβαίως ὡς ὀρθὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ filio-que, ἣν ἠγνόει ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπαγορεύσασα διαρρηθῆναι πᾶσαν εἰς τὸ Σύμβολον προσθήκην ἢ ἀφαίρεσιν ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπαγγέλλετε τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἄνευ αὐτοῦ· παραδέχεσθε ὡς ὀρθὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ὁ καθαγιασμός τῶν τιμίων δώρων ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ γίνεται διὰ τῶν Κυριακῶν λογίων, ἀλλ' ὅμως ἀπαγγέλλετε καὶ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἥς μνείαν ποιεῖται καὶ αὐτὸς ὁ Εἰρηναῖος Λογδούνου· παραδέχεσθε ὡς ὀρθὴν τὴν μεταγενεστέρα καὶ ἀντίθετον πρὸς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν διδασκαλίαν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ἡ μετάδοσις τῆς θείας Εὐχαριστίας γίνεται μόνον δι' ἁζύμων, καὶ ὅμως μεταχειρίζεσθε ἔνζυμον ἄρτον καὶ ἐπινοεῖτε διαφοροὺς περιέργους τρόπους πρὸς μετάδοσιν τῆς Εὐχαριστίας ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν. Παρατρέχομεν τὸν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς σας εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχθέντα τραγέλαφον καὶ τὴν σύγχυσιν ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας, σημειοῦντες μόνον ὅτι ἐνῶ χιλιάδες συμπολιτῶν μας Ἑλλήνων ὁπαδῶν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς νήσοις, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῇς ἑλληνας Ἐπισκόπους, ἀκολουθοῦσι κατὰ πάντα τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν, ὑμεῖς μετὰ Γάλλων ἀσομπσιονιστῶν μετεσχηματισμένων ὀρθοδόξως ἀκολουθεῖτε οὐχὶ τὴν λατινικὴν, ἀλλὰ τὴν «καθολικὴν» Ἐκκλησίαν, ἐμφανίζεσθε δὲ μετὰ τῶν ξένων μοναχῶν ὡς Ἕλληνες, ἐνῶ οἱ ὑπὸ τοὺς ἄλλους Ἐπισκόπους Ἕλληνες καθ' ὑμᾶς εἶνε «δυτικοὶ» καὶ «λατῖνοι». Δύο, ὑπὸ τὸν αὐτὸν Πάπαν Ρώμης τελοῦντες Ἕλληνες Ἐπίσκοποι, παρὰ πάντα νόμον ἐγκαθιδρυθέντες ἐν Ἀθήναις, εἰσθε ὁ μὲν «δυτικός» ὁ δὲ «καθολικός». Ἀληθεῖς καὶ γνήσιοι Ἕλληνες συμπολιταί μας ἐν Ἀθήναις ὡς εἰλικρινεῖς λατῖνοι κληρικοὶ φέρουσι λατινικὴν ἀμφίεσιν, οἱ δὲ Γάλλοι «ἐλληνόρρυθμοι» σας, φέρουσιν ἀμφίεσιν ὀρθοδόξων κληρικῶν! Τραγελαφικὴ σύγχυσις καὶ κυκεῶν. Ἀλλὰ διατί νὰ μὴ λεχθῇ ἡ ἀλήθεια; Κατ' οὐδὲν διαφέρετε τῶν ἄλλων ὁπαδῶν τοῦ Πάπα Ρώμης, εἰσθε δυτικός καὶ λατῖνος,

ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀπλοῖκους πρόσφυγας Ἕλληνας ἐμφανίζεσθε ὡς «ἐλληνόρρυθμος», ἵνα δείξητε εἰς αὐτοὺς ὅτι διὰ τῆς ἐνώσεώς των μετὰ τοῦ Πάπα θὰ διατηρήσωσι πᾶν ὅ,τι ἔχουσιν ὡς ὀρθόδοξοι, ἐνῶ πράγματι ἀποβάλλουσι τὴν ὀρθοδοξίαν. Δὲν δικαιούμεθα βεβαίως νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συνείδησίν σας, ἀλλὰ δὲν θεωροῦμεν εἰλικρινὲς τὸ σύστημα τῆς οὐνίας. Εἶναι σύστημα δόλιον, ὑποκριτικόν, χάριν σκοπιμότητος, ὡς γέφυρα ἄγουσα εἰς τὸν παπισμόν, ἐπιτρέπον ὅσα ὑμεῖς καὶ οἱ ὑφ' ὑμᾶς πράττετε καὶ ὅσα ἰσχυρίζεσθε, πρὸς συγκάλυψιν τῶν προπαγανδιστικῶν σκοπῶν σας. . . Ἡ οὐνία δὲν ὑπῆρχε κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ὡς σύστημα ἐκκλησιαστικόν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐφηρμόσθη κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπεδίωξε τὴν ἀποσύνθεσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. . . Ὁ Πάπας ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς τέως ὀρθοδόξους νὰ ἔχωσι τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα, ἅτινα συμφωνοῦσι πρὸς τὰ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας ἥθη καὶ ἔθιμα. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ γένεσις τῆς οὐνίας! . . . Ὁ ὑμέτερος «ρυθμός» δὲν εἶναι ἀπλοῦν ζήτημα γλώσσης, ἐν ᾗ τελεῖτε τὰ τῆς θείας λατρείας. Ἐὰν ἦτο ζήτημα γλώσσης, διατί ὁ Πάπας δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὰς χιλιάδας Ἑλλήνων ὁπαδῶν του νὰ τελῶσι τὰ τῆς θείας λατρείας ἐν τῇ πατρίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ; Ὁ ὑμέτερος «ρυθμός» εἶναι ἴδιον σύστημα ἐκκλησιαστικόν, διευκρινιζόμενον διὰ τοῦ ὅρου οὐνία. Ἐὰν ποτε γίνῃ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν, δὲν θὰ ὑποχρεώσωμεν βεβαίως ἡμεῖς οἱ Ἀνατολικοὶ τοὺς Δυτικούς νὰ δεχθῶσι τὴν γλώσσαν ἡμῶν εἰς τὴν θείαν των λατρείαν, οὔτε οἱ Δυτικοὶ θὰ ἔχωσι παρομοίαν ἀξίωσιν. Ἀλλὰ τότε θὰ ἔχωμεν ἔνωσιν καὶ οὐχὶ οὐνίαν, κατὰ τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἤδη ἔννοιαν τῶν ὄρων τουτων. Ἡ οὐνία δὲν ἐπιδιώκει εἰλικρινῇ ἔνωσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ζητεῖ δολίως νὰ ὑπαγάγῃ τοὺς λαοὺς ὑπὸ τὸν παπισμόν καὶ βαθμιαίως καὶ ἀνεπαίσθητως νὰ ἐκλατινίσῃ αὐτοὺς· ἡ οὐνία, ἀσχολουμένη ἰδίως περὶ τὸν κατ' ἄτομον προσηλυτισμόν, ζητεῖ νὰ παραπλανήσῃ τὰ ἄτομα. Ὡς παρατηρεῖ ὁ Κορολέβσκις, ἐν τῇ εἰρημένῃ πραγματείᾳ του περὶ τοῦ «οὐνιτισμοῦ», πάντων τῶν ἐθνῶν οἱ οὐνῖται ἐκλατινίζονται, ἀποβάλλοντες σὺν τῷ χρόνῳ τὸν πολιτισμόν των, τὰς παραδόσεις, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα. . . Ἡ ἐμφάνισις τῆς νέας ἑλληνικῆς οὐνίας, ἣν ἤλθετε ὑμεῖς ἀπὸ τοῦ 1922 νὰ ἐγκαθιδρύσητε καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ Ἑλλάδι, ἀγνοοῦσα μέχρι τοῦδε τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, ὀφείλεται εἰς τὰς συντόνους ἐνεργείας τῶν τελευταίων Παπῶν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως, καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν Ἀσομπσιονιστῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει. . . Ἐκ

παραλλήλου πρὸς τὴν ἀνανέωσιν τῆς οὐνίας παρὰ τοῖς Βουλγάροις διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἐν Κ)πόλει ἐγκαθιδρυμένων Ἀσσομπσιονιστῶν Γάλλων μοναχῶν ἐγένετο καὶ ἡ πρώτη εἰσαγωγή τῆς Οὐνίας παρὰ τοῖς Ἑλλήσι Κ)πόλεως καὶ τῆς Θράκης. . . Δὲν ἀντιπροσωπεύετε, ὡς θέλετε νὰ φαντάζησθε, τὴν ἀρχαίαν πρὸ καὶ μετὰ τὸ σχῆμα «ἐλληνόρρυθμον», δηλαδὴ οὐνιτικὴν Ἐκκλησίαν, διότι τοιαύτη Ἐκκλησία οὔτε κἂν ὑπῆρχε πρὸ τοῦ 1^{ου} αἰῶνος, ἀλλ' ἀντιπροσωπεύετε σύστημα προπαγανδιστικὸν τῶν νεωτέρων χρόνων. Ὑπῆρξε τέκνον λατινικῆς οἰκογενείας καὶ μετεσχηματίσθητε εἰς οὐνίτην, διὰ χειροτονίας Βουλγάρου οὐνίτου, ὅπως μετεσχηματίσθησαν οἱ ἀσσομπσιονισταί, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς προπαγάνδας. Οὗτος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς μεταμφιέσεώς των, ὁ σκοπὸς δι' ὃν ὑμεῖς καὶ οἱ κληρικοὶ σας φέρετε τὸ σχῆμα τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν. . . Ὑμεῖς φέρετε τὸ σύγχρονον σχῆμα τῶν Ἑλλήνων κληρικῶν διὰ προσηλυτευτικοὺς σκοποὺς. Λέγετε ὅτι ἐκ πατριωτισμοῦ, ὡς Ἑλλήν, φέρετε τὸ σχῆμα ὅπερ φέρετε, ἀλλ' ἔπαυσαν λοιπὸν, καθ' ὑμᾶς, νὰ εἶναι Ἑλληνες ὁ Σεβ. Ι. Φιλιππούσης καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν κληρικοί, διότι φέρουσι τὸ ἔνδυμα λατίνων κληρικῶν; Ὁρθόδοξος, συμφώνως πρὸς τὴν ὁμολογίαν σας, δὲν εἶσθε· διατί φέρετε λοιπὸν τὴν τοῦ ὀρθοδόξου κληρικοῦ σύγχρονον καὶ ἐξειδικασμένην περιβολήν, τὴν ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένην ὡς περιβολὴν τοῦ ὀρθοδόξου κληρικοῦ, τὴν ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸν ἀνήκουσαν καὶ χρησιμεύουσαν ὡς διακριτικὸν γνώρισμα αὐτοῦ; Ἐὰν λατῖνος Ἐπίσκοπος ἀποσκιρτήσας ἀπὸ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας ἐξακολουθήσῃ νὰ φέρῃ τὸ ὅπερ ἔφερεν ἔνδυμα καὶ νὰ προπαγανδίσῃ εἰς βάρος αὐτῆς, θὰ ἦτο τοῦτο ἀνεκτόν; . . . Τὰ χρονικά τῆς οὐνίας εἶναι πλήρη ἀξιοθρηνητῶν ἐπεισοδίων καὶ αἱματηρῶν σκηνῶν, ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῶν οὐνιτῶν χρησιμοποίησεως τοῦ ὀρθοδόξου σχήματος. . . Ἐὰν δὲν ἀνακοπῇ ἐγκαίρως τὸ ἔργον σας, δὲν θ' ἀπαλλαγῇ τούτων καὶ ἡ Ἑλλάς, διότι ὑμεῖς ἤλθετε νὰ διαδώσῃτε τὴν οὐνίαν, διακηρύσσοντες μὲν ὅτι εἶσθε ἀκραιφνῆς Ἑλλήν, ἀλλ' ἐργαζόμενοι πρὸς διάσπασιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐνότητος καὶ μὴ διστάζοντες νὰ προκαλῆτε ξένας ἐπεμβάσεις, ὡς ἐπράξατε διὰ τὸ ζήτημα ἀκριβῶς τῆς περιβολῆς. Καὶ τοῦτο διότι ἐργάζεσθε ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βατικανοῦ ὑπὲρ τοῦ προσηλυτισμοῦ ὀρισμένης μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν θὰ εἶναι δὲ παράδοξον ἂν θὰ ἔχωμεν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπεμβάσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα οὐχὶ μόνον τοῦ Πάπα Ρώμης, ἀλλὰ καὶ ξένων πολιτικῶν προσώπων λίαν ἐπικινδύνων.

«Δὲν ὀνομάζομεν προσηλυτισμὸν τὴν ἐν χριστιανικῷ πνεύματι ἔκθεσιν τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἐδημοσιεύομεν καὶ τὰς ὑμετέρας γνώμας. Προσηλυτισμὸν ὀνομάζομεν αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὡς κύριον προορισμὸν ἔχει ἡ οὐνία κατὰ τὴν ἀπερίφραστον ὁμολογίαν αὐτῶν τῶν λατίνων, τὴν μετὰ δόλου καὶ ἀπάτης προσαγωγὴν τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν λατινισμόν, τὸν δι' ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς πιέσεως ἐξαναγκασμὸν πτωχῶν ἀνθρώπων πρὸς προσεύλευσιν εἰς τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν. Τὸν τοιοῦτον προσηλυτισμὸν ἀπαγορεύει καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα, τὸ παρ' ὑμῶν, δυστυχῶς, παραβιάζόμενον. Προσηλυτισμὸς εἶναι νὰ συλλέγῃ τις ὀρφανοὺς παῖδας ὀρθοδόξων προσφύγων οἰκογενειῶν πρὸς σκοπὸν δῆθεν μορφώσεως αὐτῶν καὶ προστασίας, πράγματι ὅμως πρὸς ἐκφανατισμὸν καὶ ἀποστολὴν εἰς Ρώμην, ὅπόθεν μέλλουσι νὰ ἐπανέλθωσι συνεχισταί τοῦ ἔργου σας. Προσηλυτισμὸς εἶναι νὰ κτίσῃ τις κατοικίας, νὰ συλλέγῃ πτωχοτάτας προσφυγικὰς οἰκογενείας καὶ κατοπινὸν οὐ μόνον δι' ἠθικῶν ἐπὶ τῆς συνειδήσεως ἀλλὰ καὶ δι' ὕλικῶν πιέσεων, δι' ἀπειλῶν περὶ στερήσεως τῆς κατοικίας, ν' ἀναγκάζῃ αὐτὰς ὅπως δι' ὅρκου ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου προσέρχονται εἰς τὸν παπισμὸν. Ὑπὲρ τὰς εἴκοσιν οἰκογενείας, πάσας προηγουμένως ὀρθοδόξους, εἰλκύσατε κατὰ τοιοῦτον τρόπον μέχρι σήμερον ἐν τῷ παρὰ τὴν ὁδὸν Λάρνακος ἰδρυμένῳ παρ' ὑμῶν ἐπ' ὀνόματι στενοῦ συγγενοῦς, λατίνου, οὐχὶ δὲ «ἐλληνόρρυθμου», συνοικισμῷ. Συνέβη κατ' αὐτὰς τὸ θλιβερὸν ἐπεισόδιον τοῦ ὑμετέρου ἱερέως Πούλου Δαέλη. Τοῦτον συνώδευεν ὡς ὑπηρέτρια ἡ Χρυσὴ χήρα Δημητρίου Ντουλαψῆ, ἣτις ἐγεννήθη ὀρθόδοξος ἐν Τσιφλίκιοι τῆς Θράκης, ἐν τῷ ὁποίῳ μόνον ὀρθόδοξοι ὑπῆρχον, ἐβαπτίσθη καὶ δεσφαναώθη κατὰ τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, ἀπέκτησε δὲ τρία τέκνα ἐκ τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς, βαπτισθέντες ὀρθοδόξως. Κατὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατέφυγεν εἰς Γιανιτσά μετὰ τῶν τέκνων τῆς. Προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐκεῖ οὐνιτῶν. Καὶ τὸ μὲν ἐν κοράσιόν τῆς ἑτῶν 17 εἰσηγάγετε εἰς τὴν ἐνταῦθα Σχολὴν τῶν οὐνιτίδων καλογραιῶν, τὸν υἱὸν τῆς ἑτῶν 13 εἰσηγάγετε εἰς τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν Ἀχαρνῶν ὑμέτερον Ὁρφανοτροφεῖον, τὴν τρίτην κόρην τῆς ἡλικίας 12 ἑτῶν ἀπεστείλατε εἰς τὴν ἐν Τήνῳ Σχολὴν καλογραιῶν. Τὰ τέκνα τῆς προσηλυτίσθησαν ἤδη. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδία μεθ' ἐνὸς ἑτους ὑπηρεσίαν παρὰ τοῖς οὐνίταις ὑπεχρεώθη νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν, δοῦσα ὁμολογίαν πίστεως ἐνώπιον δύο οὐνιτῶν ἱερέων καὶ ἄλλων προσώπων ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκ τῆς εἰς

Ἀστυνομίαν καταθέσεως της ἀποσπῶμεν τὰ ἐξῆς, «μὲ παρέλαβον καὶ μὲ εἰσήγαγον εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐκεῖ ἐνώπιον καὶ ἄλλων μοὶ προσεκόμισαν Εὐαγγέλιον καὶ μὲ διέταξαν νὰ ἐπιθέσω τὴν χεῖρα. Θέσασα τὴν δεξιὰν ἐπανελάμβανον τὰς λέξεις τὰς ὁποίας αὐτοὶ μοὶ ὑπηγόρευον, δηλαδὴ ὅτι ἀποκηρύσσω τὴν ὁρθόδοξον θρησκείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθην καὶ ἐβαπτίσθην, μὲ ὅλην αὐτῆς τὴν διδασκαλίαν καὶ τοὺς ποιμένας της καὶ συντάσσομαι τῇ Καθολικῇ, ὁμολογοῦσα καὶ ἀναγνωρίζουσα τὰ τε δόγματα καὶ τοὺς ποιμένας αὐτῆς». Εἰς τοιαύτην ὁμολογίαν ὑποχρεοῦνται καὶ ὑποβάλλονται πάντες οἱ προσηλυτιζόμενοι. Ἴδου λοιπὸν κατάφωρος ὁ προσηλυτισμός! Θὰ ἡδυνάμεθα ν' ἀναγράψωμεν ἐνταῦθα πλείστας περιπτώσεις προσηλυτισμοῦ, νὰ παραθέσωμεν αὐτοπτῶν καὶ αὐτηκόων μαρτυρίας, παρευρεθέντων κατὰ τὰς ὁμολογίας τῶν προσηλυτισθέντων, ἀλλὰ τὰ εἰρημένα ἄρκοῦσι νομίζομεν νὰ πιστοποιήσωσι τὸ γεγονός ὅτι διεξάγετε συστηματικὴν προπαγάνδαν. Ἄλλως τε οὗτος εἶναι ὁ προορισμός, αὕτη ἡ ἀποστολὴ τῆς οὐνίας.

«Λυπούμεθα διότι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία, ἕνεκα τῶν δεινῶν περιστάσεων, ἃς διῆλθεν ὑπὸ μακραίωνα δουλείαν, δὲν ἔχει σήμερον ἱεραποστολὰς καὶ χαίρομεν διότι, ὡς γράφετε ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας, ἡ λατινικὴ Ἐκκλησία ἔχει τοιαύτας ἱεραποστολὰς εἰς διαφόρους ἰδίως βαρβάρους χώρας. Ἀλλὰ νὰ ἔρηρθε ὑμεῖς ἐν μέσῃ Ἑλλάδι ὅπως διεξάγητε ἔργον, οἷον διεξάγουσιν οἱ ἱεραπόστολοι μεταξὺ βαρβάρων καὶ μὴ χριστιανῶν, εἶναι φρικτὸς καὶ ἀποτρόπαιον, εἶναι αὐτόχρομα ἀντιχριστιανικόν. Δὲν θὰ δημιουργήσητε, λέγετε ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας, δυσχερείας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἀσχετῶς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ὄψιν τοῦ ζητήματος, τὸ ἔργον σας τί ἄλλο εἶναι παρὰ ἔργον ἐσωτερικῆς διαιρέσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ; Ἐχει οὗτος μεταξὺ πάντων τῶν λαῶν τῆς ὑψηλοῦ τοῦ ἐξαίρετον καὶ μοναδικὸν εὐτύχημα νὰ εἶναι θρησκευτικῶς ἡνωμένος, ἀλλ' ἔρχεσθε ὑμεῖς, ἵνα διὰ τοῦ προσηλυτισμοῦ ἐνσπείρητε ζιζάνια, προκαλέσητε θρησκευτικὴν σύγχυσιν καὶ ἀναρχίαν, ἐσωτερικὰς διαιρέσεις καὶ ἀνωμαλίας, ἐμβάλῃτε μῖσος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν προσηλυτιζομένων διὰ δόλου καὶ ἀπάτης, δι' ἡθικῶν καὶ ὑλικῶν πιέσεων ὁρθοδόξων πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, προκαλέσητε ἀπαραιτήτους διαμαρτυρίας καὶ ἐξεγέρσεις τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ, ὡς συνέβη καὶ ἐν ΚΠόλει καὶ ἐν Θράκῃ καὶ ἐν Περάμῳ καὶ πανταχοῦ ἐν πάσῃ χώρᾳ ὅπου μετέβησαν οὐνῖται. Οὐδεὶς δικαιούται νὰ μέμφηται ὑμᾶς διότι ἀνήκετε εἰς τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν,

ἀλλὰ τὸ ὑποκριτικὸν καὶ δόλιον οὐνιτικὸν σύστημα, εἰς ὃ ἀνήκετε, καὶ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖτε εἶναι ἄξια βαρυτάτης μομφῆς. Δὲν προξενεῖ δὲ τὸ ἔργον σας βλάβην μόνον εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ ὑπὲρ τῆς οὐνίας ἔργον σας, ἐὰν δὲν ἀνακοπῇ, δὲν θὰ προαγάγῃ, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ βλάβῃ τὸ ἔργον τῆς ἐνώσεως. Διότι ἡ ἔνωσις θὰ ἐπιτευχθῇ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, μόνον δι' εἰλικρινοῦς συνεννοήσεως καὶ ἀντικειμενικῆς ἐξετάσεως τῶν χωρίζοντων τὰς Ἐκκλησίας ζητημάτων καὶ διὰ τῆς ἄρσεως τῶν αἰτιῶν τοῦ ἀξιοθρηνήτου σχίσματος. Ἐνῷ τὸ δλέθριον ἔργον σας εἶναι προωρισμένον νὰ προκαλέσῃ νέα μίση κατὰ τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἐκθέσῃ καὶ ἐξευτελίσῃ μᾶλλον αὐτήν, νὰ διανοίξῃ εὐρύτερον τὸ ὑφιστάμενον, δυστυγῶς, χάσμα, ν' ἀπομακρύνῃ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, τὴν παρὰ πᾶσι ποθητὴν εἰλικρινὴ καὶ γνησίαν ἔνωσιν».

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ Χ.Α.Ν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΡΙΣΘΕΙΣΗΣ ΥΠΟ ΤΗΣ
Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Ἰουλίου 1928

πρὸς τὴν

Σεβ. Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2781]4278 καὶ ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνετέθη ἡμῖν νὰ μελετήσωμεν καὶ πληροφορήσωμεν τὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας τῆς ἐν Ἑλλάδι Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων (Χ.Α.Ν.), περὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν αὕτη ἐπιδιώκει, καὶ δῆ, ἐὰν ἔχῃ ἢ μὴ προσηλυτιστικὸν σκοπὸν, ὡς καὶ ἂν τὸ ἔργον αὐτῆς συμβιβάζεται πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἴ τι ἕτερον σχετικόν.

Μετὰ τὴν γενομένην παρ' ἡμῶν μελέτην καὶ ἐξέτασιν ὑποβάλλομεν εὐσεβᾶτως τὸ πόρισμα αὐτῶν ἔχον ὡς ἐξῆς.

Α'.

Παρακαλέσαμεν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μονεμ. καὶ Λακεδαιμόνος Κύριον Γερμανὸν νὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ εἴ τι ἐγινώριζε περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἔργου τῆς Χ.Α.Ν. Ἀπεκρίθη ὅτι αὐτὸς οὐδὲν ἐγίνωσκε καὶ ὅτι πιθανῶς θὰ ἡδύνατο νὰ μᾶς πληροφορήσῃ περὶ τοῦ ἔργου τούτου ὁ βουλευτὴς Λακωνίας κ. Δ. Πετρακᾶκος, ὅστις καὶ εἶχεν ὑποβάλλῃ ἐν τῇ Βουλῇ σχετικὴν ἐπερώτησιν.

Ἐξετασθεὶς ὁ κ. Πετρακᾶκος εἶπεν ὅτι ἡ ἐπερώτη-

οίς του ἀπέβλεπεν εἰς τὴν σκοπούμενην μετάβασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας εἰς Ἀμερικὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τὸ ἐν Κερκύρα ἔργον τῆς Χ.Α.Ν. ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ δραστηριότης τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιῆται εἰς ἰδιαίτερα τῆς Ἐκκλησίας των, καὶ ὄχι εἰς ξενικά. Ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ἐν Ἑλλάδι ἔργον τῆς Χ.Α.Ν. ὁ κ. Πετρακᾶκος ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἠδύκαίρῃσε νὰ τὸ μελετήσῃ ὁ ἴδιος, παρὰ τοῦ κ. Γ. Θ. Φεσσόπουλου ὅμως Συνταγματάρχου τοῦ πεζικοῦ, τέως Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Γενικῆς Ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, εἶχεν ἀκούσῃ εἰς συνεργασίαν των ἐν Ἐπιτροπῇ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας, ὅτι καὶ τὸ ἐν Ἑλλάδι ἔργον τῆς Χ.Α.Ν. εἶνε ὑποπτον. Τὸ αὐτὸ ὁ κ. Γ. Θ. Φεσσόπουλος ἐπανελάβε εἰς αὐτὸν (τὸν κ. Δ. Πετρακᾶκον) καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ συναντήσει των μετὰ τὴν ἐπερώτησίν του ἐν τῇ Βουλῇ.

Πρὸς τὸν κ. Φεσσόπουλον ἀπηύθυνεν ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1928 ἔγγραφον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας παρακαλῶν νὰ πληροφορήσῃ ἂν εἴπε τοιοῦτό τι περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἔργου τῆς Χ.Α.Ν. καὶ ποῖα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν ἐβάσιζε τὰς ὑπονοίας του. Ὁ κ. Φεσσόπουλος ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς ἐκ Καβάλλας τὴν 20 Ἀπριλίου 1928.

«Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας. Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὡς Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ὑπηρεσίας μου δὲν μοι ἐδόθη καιρὸς ν' ἀσχοληθῶ εἰδικῶς μὲ τὴν Χ.Α.Ν. καὶ ἐπομένως οὐδὲν περὶ αὐτῆς γνωρίζω.

Παρακολουθήσας ὅμως πολλὰς ἄλλας ξενικὰς προπαγάνδας διαθετούσας ἄφθονον χρῆμα ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, τῆς φιλάνθρωπίας μὴ ἐξαιρουμένης, ἐπέισθην ἀδιστάκτως, ὅτι ἅπασαι ἐξυπηρετοῦν ξενικοὺς σκοποὺς ἐπὶ βλάβῃ σοβαρωτάτῃ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς τί εἶπον, πάντως ὅμως θεωρῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῇ καὶ παρακολουθηθῇ μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἡ Χ.Α.Ν.»

Β'.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος Κύριος Γερμανός, παρακληθεὶς νὰ γνωρίσῃ ἡμῖν εἴ τι εἶχε σχετικῶς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν ἐντολῆς, εἶπεν ὅτι προσωπικῶς ὁ ἴδιος οὐδὲν ἐγνώριζεν· εἶχεν ὅμως πληροφορηθῇ ὅτι ὁ πολιτευτῆς Βόλου κ. Κασσαβέτης παρετήθη ἀπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Ἀθήναις Χ.Α.Ν. διότι ἐθεώρησεν ἔκ τινων τεκμηρίων ὑπόπτους τοὺς σκοποὺς της. Παρὰ δὲ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Χρυσόστομου Δημητρίου ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἐμμ. Μυτιληναῖος, ἐκ τῶν

ἐνεργῶν μελῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Χ.Α.Ν. ὠδήγει μαθητὰς ταύτης εἰς τὴν ἐν Πειραιεὶ Ἐδαγγελικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐρωτηθεὶς ὁ κ. Κασσαβέτης, ἐδήλωσεν ὅτι οὐδέποτε εἶχε διατελέσῃ μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Χ.Α.Ν. οὐδ' ἐξέφρασε ποτε τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν περὶ τοῦ ἔργου της, καὶ ὅτι μόνον ἐσχάτως τὸν ἠρώτησαν ἂν θὰ ἐδέχετο νὰ ἐκλεγῇ Σύμβουλος, τὸ ἐδέχθη δὲ εὐχαρίστως πεπεισμένος περὶ τῆς ἀγνότητος καὶ χρησιμότητος τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποίου προΐσταται δεκαπενταμελὲς ἐξ ἐγκρίτων Ἑλλήνων Συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ἀλεξ. Πασπάτη παρέχοντος ὅλα τὰ ἐχέγγυα τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης.

Ὁ κ. Ἐμμ. Μυτιληναῖος ὑπέβαλεν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον διασάφησιν κατὰ τῆς ἀποδοθείσης εἰς αὐτὸν κατηγορίας· ἐν τῇ διασαφίσει ταύτῃ, λίαν ἐμπεριστατωμένη, βεβαίῳ ὅτι οὐδένα ποτὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐν Πειραιεὶ Ἐδαγγελικὴν Ἐκκλησίαν, περὶ τῆς ὁποίας οὐδὲ γνωρίζει ποῦ κεῖται. Ἀπ' ἐναντίας, ἐν Πειραιεὶ, ἐν συμπτᾷ μετὰ τῶν ἐκεῖ Γυμνασίων καὶ καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων, εἰργάσθη εἰς τὴν «Χριστιανικὴν Ὁργάνωσιν Νέων Πειραιῶς» μετὰ πνεύματος ὀρθοδοξοτάτου, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Δημητρίου, προσκληθεὶς εἰς τινα ὁμιλίαν του ἐν τῷ Α' Γυμνασίῳ Πειραιῶς, τὸν συνεχάρη διὰ τὸ ἔργον του. Ὁ κ. Μυτιληναῖος ἐπικαλεῖται καὶ τοὺς καθηγητὰς τῆς Ριζαρίου καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς διὰ τὸν ἀνέκαθεν ζῆλόν του ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς ζωῆς εὐσεβείας, προκαλεῖ δὲ τὸν ἀρχιμ. Χρυσόστομον Δημητρίου ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Δημητρίου, ἐξετασθεὶς σχετικῶς, εἶπεν ὅτι αὐτὸς οὐδὲν γινώσκει τὸ ἐπιλήψιμον διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Ἐμμ. Μυτιληναῖου, ὅτι πράγματι τὸν συνεχάρη εἰς ὁμιλίαν του ἐν τῷ Α' Γυμνασίῳ, τὰ δὲ περὶ Μυτιληναῖου καὶ Ἐδαγγελικῆς ἐν Πειραιεὶ Ἐκκλησίας ἤκουσε παρὰ τοῦ κ. Κουτσογραῦκου, οὗ δὲν ἐνθυμεῖται τὸ μικρὸν ὄνομα, ἐμποροῦπαλλήλου τὸ ἐπάγγελμα. Προσκληθεὶς νὰ δώσῃ τὴν διεύθυνσιν τούτου, ὅπως κληθῇ εἰς ἐξέτασιν, ἐδήλωσεν ὅτι τὴν ἡγνόει καὶ ὅτι μάλιστα καθὼς εἶχεν ἀκούσει, ὁ Κουτσογραῦκος εἶχεν ἀναχωρήσει πρὸ μηνῶν εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μαρτυρικῶν καταθέσεων οὐδὲν προκύπτει κατὰ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἔργου τῆς Χ.Α.Ν. Καὶ αὐτὸς ὁ κ. Φεσσόπουλος ὁμολογεῖ ὅτι «οὐδὲν γνωρίζει» κατ' αὐτῆς. Τὴν θεωρεῖ ὅμως ξενικὴν ὀργάνωσιν καὶ ζητεῖ νὰ ἐξετασθῇ καὶ παρακολουθηθῇ τὸ ἔργον της μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Ἀλλ' ἀπὸ

τοῦ 1922 τὸ δεκαοκταμελὲς Συμβούλιον τῆς ἐν Ἀθήναις Χ.Α.Ν. περιλαμβάνει 15 Ἑλληνας ὀρθοδόξους, συγκαταλεγμένους εἰς αὐτοὺς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως. Καὶ πρότερον δὲ ἡ Χ.Α.Ν. κατὰ τὴν γενικὴν τακτικὴν τῆς μόνης τῆς εἶχε προκαλέσῃ τὴν εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς συμμετοχὴν καὶ παρακολούθησιν τῶν ἡμετέρων, πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ (Τέλος)

Τί ἐκ τούτων συμπεραίνομεν; ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως καὶ παρὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας περιέλαβεν ἕν ἑαυτῇ ὡς μίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπαρχιῶν τῆς τὴν Οὐκρανικὴν Ἐκκλησίαν, αὐτόνομον καὶ ἱστορικῶς καὶ κανονικῶς καὶ λογικῶς διατελοῦσαν. Ἐχρησιμοποίησε δὲ ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία καὶ τρόπον ἀντικανονικὸν διὰ τὴν κατάργησιν ταύτην. Μήπως ἠρωτήθη, ὡς ἦτο κανονικῶς ἐπιβεβλημένον, περὶ τούτου προηγουμένως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον ἡ Οὐκρανικὴ Ἐκκλησία ἐχειραφετήθη, καὶ μεθ' οὗ πάντοτε ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἶχε «στενὴν καὶ λιανίφιλικὴν ἐπαφήν»; Μήπως ἠρωτήθη τοῦλάχιστον αὕτη ἡ Οὐκρανικὴ Ἐκκλησία; Τὸ μόνον σχετικὸν γεγονὸς, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν πρὸς πρόσάρτησιν τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ρωσικὴν, πρὸς κατάργησιν μάλλον τῆς αὐτονομίας αὐτῆς, ὑπῆρξεν ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ Μητροπολίτου Κιέβου Γεδεῶνος νὰ δοκιμασθῇ ὑποταγὴν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας! Ἀλλ' εἶνε ἀρετὸν ὑπὸ κανονικὴν ἐποψιν τὸ γεγονὸς τοῦτο διὰ νὰ πιστοποιήσῃ τὸ κανονικὸν πρῶτον, καὶ ἔπειτα τὸ πραγματικὸν καὶ ἀναμφισβήτητον γεγονὸς τῆς προσάρτησεως;

Κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην πρόσάρτησις κανονικὴ εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν καὶ κατάργησις κανονικῆς αὐτονομίας τῆς Οὐκρανίας δὲν ἔλαβε χώραν, οὐδὲ ὑφίσταται, ἐὰν δὲ σήμερον οἱ Οὐκρανοὶ, μετὰ 250 ἐτῶν δουλείαν ἐλευθερωθέντες τοῦ ζυγοῦ τῶν Τσάρων καὶ τῶν Ρώσων Ἱεραρχῶν, ἐκήρυξαν τὴν αὐτονομίαν των τὴν ἐκκλησιαστικὴν, καλῶς ἐπραξαν, καὶ εἶνε Ἐκκλησία αὐτόνομος ἢ Αὐτοκέφαλος ἢ Οὐκρανικὴ, ἀκριβῶς διότι τοιαύτη ὑπῆρξε, καὶ δὲν κατηγορήθη κανονικῶς παρ' οὐδενός, συνεχίζει ἀπλῶς τὴν παρὰ νόμους καὶ διὰ τῆς πολιτικῆς βίας πρὸς καιρὸν διακοπεῖσαν αὐτονομικὴν ζωὴν τῆς, αἱ δὲ Ὁρθόδοξοι καὶ Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι, καὶ ἰδίως τὸ

Πατριαρχεῖον Κων/πόλεως, καὶ δικαιοῦνται καὶ ὀφείλουσιν ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὴν ὡς αὐτόνομον καὶ ὁμότιμον ἑαυταῖς ἀδελφὴν καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπικοινωνίαν πᾶσαι μετ' αὐτῆς ἀκριβῶς ὅπως ἐπραξαν τελευταίως διὰ τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Γεωργίας. Ἴσως θὰ ἐπρεπε μόνον νὰ δηλωθῇ αὐτοῖς ὅτι ὀφείλουσι νὰ παύσωσιν ἐπικοινωνοῦντες μετὰ τῆς Συνδικτικῆς ἐν Ρωσσίᾳ Ἐκκλησίας, ἕως ὅτου αὕτη καθορίσῃ τὴν θέσιν τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποκηρύττουσα μὲν ἀφ' ἑνὸς τὴν προᾶξιν τῆς, τῆς χειροτονίας ἐγγάμων Ἐπισκόπων, καθορίζουσα δ' ἀφ' ἑτέρου τὰς κοινὰς σχέσεις τῆς μετὰ τῆς ἐν Ρωσσίᾳ ὑπὸ τῶν λοιπῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀναγνωριζόμενης αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας!).

IV

Συνοδικὴ Ἐκκλησία.

Μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ὡς ἔχει σήμερον, δὲν εἶνε ὀρθὸν ν' ἀποκατασταθῶσιν ἀδελφικαὶ σχέσεις ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ὑπὸ ἐποψιν δογματικὴν καὶ ὑπὸ ἐποψιν λατρείας καὶ διοικήσεως βεβαίως δὲν εἶνε καταδικαστέα. Ἀλλ' ἔχει τοῦτο τὸ ἐπιλήψιμον. Ὅτι παραδέχεται ἐν τοῖς μέλεσι τῆς ἱεραρχίας τῆς Ἐπισκόπους ἐγγάμους συμβιῶντας μετὰ τῶν ἰδίων συζύγων. Τοῦτο εἶνε θεμελιώδης παράβασις τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος κρατησάσης τάξεως, τοῦ θεσμοῦ τ. ἔ. τῆς ἀγαμίας τῶν Ἐπισκόπων, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ οἱ κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἔπειτα ἐνέκριναν καὶ ἐνομοθέτησαν, ὥστε νὰ μείνῃ ἕκτοτε ἀπα-

1. Ἐν Οὐκρανίᾳ ὑφίσταται μία ἄλλη Ἐκκλησία αὐτοχειροτόνητος τοῦ Ληπκόφ ἡτις καὶ αὕτη ἀξιοῖ, ὅτι εἶνε Ὁρθόδοξος καὶ Αὐτοκέφαλος Οὐκρανικὴ Ἐκκλησία, καὶ ζητεῖ ὡς τοιαύτη τὴν ἀναγνώρισιν των ἐν Ἀνατολῇ Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ των λοιπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ἐκκλησία αὕτη δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς μέλος ὑγιὲς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, διότι ἔχει Ἀρχιεπίσκοπον αὐτῆς καὶ Πρόεδρον τῆς Ἐκκλησίας τὸν πρωτοιερέα Βασίλειον Ληπκόφ χειροτονηθέντα εἰς Ἐπίσκοπον ὑπὸ μόνον ἱερέων ἀνευ συμμετοχῆς κατὰ τὴν χειροτονίαν. Ἐπισκόπου τινός. Παρὰ τούτου ἐχειροτονήθησαν ἔπειτα ὅλοι οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας ταύτης. Οἱ περὶ τὴν αὐτοχειροτόνητον ταύτην Ἐκκλησίαν φρονοῦσιν ὅτι οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἐπαλαιώθησαν καὶ ὅτι δεόν πνεῦμα ἀνακαινιστικὸν νὰ ἐπικρατήσῃ, νὰ ἐπανέλθωσι δὲ οἱ χριστιανοὶ εἰς τοὺς ἀποστολικοὺς τῆς Ἐκκλησίας χρόνους. Ἐν γένει πνεῦμα προτεσταντικὸν ἐπικρατεῖ παρ' αὐτοῖς, περὶ δὲ των Ἐπισκόπων φρονοῦσιν ἐπὶ πλέον, ὅτι δύνανται νὰ εἶνε καὶ ἔγγαμοι καὶ ἡ ἱερωσύνη ὅτι δύναται νὰ προηγήται τοῦ γάμου.

ραβίαστος ὑφ' ἀπάσης τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν ἡ Συνοδικὴ Ἐκκλησία ἀνεγνώριζεν ὅτι κακῶς ἔπραξε χειροτονήσασα ἐγγάμους Ἐπισκόπους καὶ ἀπεκλήρυτε τὴν πράξιν τῆς ταύτης, τότε θὰ ἠδύναντο βεβαίως αἱ Ὁρθόδοξοι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι νὰ ἐπικοινωνήσωσι μετ' αὐτῆς, τοσούτω μᾶλλον ὅσοι καὶ ἡ Πατριαρχικὴ ἐν Ρωσίᾳ Σύνοδος οὐδένα ἄλλον εὐλογοφανῆ λόγον τότε θὰ εἶχε νὰ ἀποκρούῃ τὴν μετ' αὐτῆς ἐπικοινωνίαν.

Θὰ ἦτο πρέπον ὅμως νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτῶν καὶ τοῦτο. Νὰ στραφῶσι πρὸς τοὺς συναδέλφους των τοὺς τῆς ἐν Ρωσίᾳ Τυχωνικῆς ἢ Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας μετ' ἀδελφικοῦ πρὸς αὐτοὺς ἐνδιαφέροντος καὶ πρῶτον μὲν νὰ ζητήσωσι τὴν μετ' αὐτῶν συνδιαλλαγὴν ἐν πνεύματι Χριστοῦ· δεύτερον, ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν νὰ θέσωσι τὰς βάσεις νέας διοικητικῆς τάξεως ἐν τῇ Αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσίας, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς μετὰ τὴν Ρωσικὴν ἐπανάστασιν νέας πολιτικὰς ἐν τῇ χώρᾳ των συνθήκας· καὶ τρίτον ἀπὸ κοινοῦ πάντως ν' ἀναγνωρίσωσι τὸ αὐτοκέφαλον ἢ αὐτόνομον τῶν Ἐκκλησιῶν Οὐκρανίας καὶ Γεωργίας καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων χωρῶν, ὅσαι ἐπόθησαν, καὶ ἦτο δίκαιον καὶ κανονικῶς ἐπιτρεπόμενον νὰ χειραφετηθῶσιν ἐκκλησιαστικῶς,

Τοιαύτη τις ἐνωσις τῶν δύο μεγάλων ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν μερίδων δὲν δύναται, ἢ νὰ ἔχῃ ὡς ἄμεσον συνέπειαν καὶ τὴν βαθμὴδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐξαφάνισιν τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν μικρομερίδων, ὅσαι διὰ τοῦτον ἢ τὸν ἄλλον λόγον ἀνεφάνησαν ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ὁ λαὸς δὲ ὁ Ρωσικὸς θ' ἀρχίσῃ τότε νὰ παιδαγωγῇται καλύτερον θρησκευτικῶς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἀπόρρητον τῆς ἐξομολογήσεως.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐρωτηθεῖσα ὅν δύναται νὰ ἐξαγκασθῇ ὁ πρὸ τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως ληστοῦ ἐξομολογήσας αὐτὸν ἱερεὺς ὅπως ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐξαγορευθείσας τυχὸν λεπτομερείας δυνάμενας σπουδαίως νὰ διευκολύνωσι τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης, ἀπήντησεν ἀμέσως καὶ ἀπεριφράστως, ὡς ὤφειλεν, ἀποφατικῶς. Εἶνε εὐτύχημα ὅτι δοθείσης ἀφορμῆς ἐγνώσθη εὐρύτατα εἰς τὸ κοινὸν ὅτι τὸ ἀπαρβίαστον τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἐξομολογήσεως ἀποτελεῖ οὐσιώδη κανονικὴν καὶ θρησκευτικὴν διάταξιν. Τὸ ἐναντίον θὰ ἀπετέλει οὐ μόνον σοβαρὰν θρησκευτικὴν παράβασιν, ἀλλὰ καὶ ὀλεθριώτατον κοινωνικὸν ἔγκλημα.

Ἐμπορικοὶ ὑπολογισμοί.

Τὸ ζήτημα τῆς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ὀρθοδόξῳ Ἀνα-

τολῇ παπικῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας καὶ πάντοτε μὲν ἦτο «δοσοληψία», μάλιστα δ' ἐπ' ἐσχάτων ἀνῆλθῃ εἰς περιωπὴν ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως. Οὕτω ἐν τῶν τευχῶν τοῦ οὐνιτικοῦ περιοδικοῦ «Stoudion» μᾶς τελευταίων ἐνεφάνισεν ἄρθρον τοῦ ἐτέρου τῶν παρ' ἡμῖν ἠγωνιζομένων νὰ καλλιεργήσουν τὴν οὐνίαν Χαλβατζήδων πραγματευόμενον τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ ἐπὶ τέλους ἐνὸς «Προγράμματος», διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καθίστατο ἐπιτευκτὴ ἡ περιβόητος ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑφ' ἣν, ὡς ἀλλαχοῦ τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου ἀναπτύσσεται, νοεῖται ἡ περιπόθητος οὐνία. «Ἐάν τις θέλῃ νὰ καταστήσῃ τὸ κεφάλαιόν του προσοδοφόρον—ἀρχίζει ὁ Δωρόθεος Χαλβατζῆς οὗτος,—πρέπει νὰ τὸ τοποθετήσῃ ἐν γνώσει». Δεῦτε, δῆλα δὴ, ρυθμίσωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῆς περιποθήτου οὐνίας ἐμπορικῶς. Ἡ Ἀνατολὴ εἶναι ἀπέραντον κεφάλαιον ἀναμένον τὴν κατάλληλον ἐκμετάλλευσιν. Διὰ νὰ καταστῇ παραγωγικόν, ἀνάγκη προπαγανδιστικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἔλειψεν ἕως τοῦδε, καὶ δι' αὐτὸ οὐδεμία ἢ ἀσήμαντος ὅλως ἐγένετο ἡ προσηλυτιστικὴ συγκομιδὴ. Αἱ ὑπὸ τῶν προηγουμένων παπῶν χαραχθεῖσαι γενεαὶ οὐνιτικαὶ κατευθύνσεις ὑπῆρξαν μᾶλλον ἀρνητικαί, μολὶς δ' ἐπλησίασαν τὸ οὐνιτικὸν πρόβλημα, χωρὶς νὰ τὸ λύσουν. Ἀνάγκη ἐνότητος δράσεως, ἀνάγκη «προγράμματος», ἀνάγκη «σχεδίου». Ἐξετάσωμεν τὴν σύγχρονον κατάστασιν τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, τὰς πολιτικὰς των συνθήκας, τὰς ψυχικὰς διαθέσεις, τὴν κυριαρχοῦσαν νοοτροπίαν τῶν διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων τῶν ἀνατολιτῶν. Αὐτὰ προτείνει ὁ ἔμπορος τῆς θρησκείας κ. Χαλβατζῆς ἐλπίζων ἀφθονον τὴν ὑπὲρ τῆς οὐνίας συγκομιδὴν, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον φρονεῖ, ὡς διὰ μακρῶν ἀναπτύσσει, ὅτι ιδίως ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολὴ παρουσιάζει σήμερον ἐξαιρετικῶς εὐνοϊκὰς συνθήκας πρὸς εὐδοκίμῃσιν συστηματικῆς καθ' ὠρισμένον πρόγραμμα οὐνιτικῆς δράσεως. Ὅσοι περισσότερον —λέγει—διαδίδεται ὁ πολιτισμὸς μεταξὺ τῶ Ἑλλήνων πιστῶν, τόσο περισσότερον χάνουν παρ' αὐτοῖς τὸ γόητρον καὶ τὸ κύρος των οἱ ποιμένες των... Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ οὐνία εἰς χρηματιστήριον θρησκευτικῆς ἐμπορίας καὶ δημοσιώτερον κηρυττομένη, ὅ,τι δῆλα δὴ ἦτο ἀφ' ἧς ἐνεφανίσθη καὶ ἡ σημαία τῆς ἐνώσεως ὑψουμένη ὑπὸ τῶν παπιστῶν εἰς σῆμα «φίρμας» ἐμπορικῆς ad maiorem Dei gloriam!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν παρελθούσαν Δευτέραν μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ σχεδίου Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ

Σεβ. Μητροπολίται Ἀδριανουπόλεως, Ναυπακτίας καὶ Θηβῶν μεταβάντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέδωκαν αὐτὸ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις αὐτοῦ. Ταυτοχρόνως ὠμίλησαν πρὸς αὐτὸν περὶ ἄλλων τινῶν ζητημάτων καὶ περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ. Ὁ Σεβ. Ναυπακτίας ἐπεκοινώνησε καὶ ἰδιαιτέρως μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου.

—Τὴν Τρίτην ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ἐτελέσθη ἡ θεία Λειτουργία αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησίᾳ. Σχολῆς.

—Τὸ Ἀνώτερον Συμβούλιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡκπαιδεύσεως συνῆλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας τὸ παρελθὸν Σάββατον.

—Ἀπὸ τῆς 21 Ὀκτωβρίου ἤρχισαν τὰ μαθήματά των τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ἀρρένων Ἀθηναίων, ἐν 11 ναοῖς τῶν Ἀθηναίων. 1) Ἀγ. Γεωργίου (πρώην Β' Νεκροταφ.), ὥραν 11 π. μ. 2) Προφ. Δανιήλ, ὥραν 11 π. μ. 3) Ὁσίου Μελετίου, ὥραν 3 μ. μ. 4) Τριῶν Ἱεραρχῶν, ὥραν 10 π. μ. 5) Παναγίας (Νέου Κόσμου), ὥραν 10 1/2 π. μ. 6) Ἀγ. Λαζάρου (Βύρωνος), ὥραν 11 π. μ. 7) Ἀγ. Φωτεινῆς (Ἰλισσοῦ), ὥραν 10 1/2 π. μ. 8) Ἀγ. Φιλίπου, ὥραν 11 π. μ. 9) Ἀγίου Δημητρίου (Ἀμπελοκήπων), ὥραν 10 1/2 π. μ. 10) Ἀγ. Χαραλάμπους (Ἄρεως) ὥραν 3 1/2 π. μ. 11) Ἀγ. Νικολάου (Συνοικ. Συγγροῦ) ὥραν 10 1/2 π. μ. Εἰς τὰ Κατηχητικὰ ταῦτα Σχολεῖα προσλαμβάνονται μαθηταὶ ἡλικίας 9—13 ἐτῶν, Δημοτικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων. Ἀλλ' ἀπὸ 1 Νοεμβρίου ἀρχεῖται τῶν μαθημάτων τοῦ ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ Χρυσόσπηλαιωτίσεως τό, ἐγκρίσει τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐφέτος τὸ πρῶτον συνιστάμενον Ἀνώτερον Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἀρρένων, διὰ μαθητὰς Γυμνασίων, Ἐμπροκίων Σχολῶν καὶ ἄλλων. Εἰς τὸ Σχολεῖον τοῦτο ἡ διδασκαλία θὰ γίνεταί κατὰ Πέμπτην ὥρ. 5 μ. μ. Πάντα τ' ἀνωτέρω Σχολεῖα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος «Ζωῆς», διδάσκουσι δ' ἐν αὐτοῖς ἀπόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου μέλη αὐτῆς κατὰ σύστημα ἐνιαῖον, δεόντως προπαρασκευαζόμενοι.

—Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ὠρίσθησαν ὑπὸ τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς κ. Βασίλειος, Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Τιμόθεος.

—Ὑπὸ τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου διωρίσθη τακτικὸς ἐφημέριος τοῦ ἐν Πετροπολίει ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἑλληνι-

κῆς Προσβείας ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος-Κεραμεύς.

—Ὑπὸ τῆς Εἰσαγγελίας Πλημμελειοδικῶν διετάχθησαν τακτικαὶ ἀνακρίσεις κατὰ τῶν Οὐνιτῶν διεξαγόντων προσηλυτισμόν. Τὰς ἀνακρίσεις ἀνέλαβε τὸ 10ον ἀνακριτικὸν τμήμα.

—Διὰ Διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 21ῃ Σεπτεμβρίου καὶ δημοσιευθέντος τῇ 29ῃ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 201 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Βαλκοιβίνη τοῦ τέως Δήμου Ἀκράτας, ἀποτελεῖ ἐφεξῆς ἰδίαν ἐνορίαν με ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

—Διὰ Διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου καὶ δημοσιευθέντος τῇ 29ῃ τοῦ ἰδίου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 201 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἰδρύεται ἐνορία ἐν τῷ συνοικισμῷ Ἡλ. οὐτόλεως τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, με ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

—Διὰ Διατάγματος ἐκδοθέντος τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου καὶ δημοσιευθέντος τῇ 29ῃ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 201 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐ. ἔ. συγχωνεύεται ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μαλεσσίνης τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πᾶν ἔμβασμα πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν» ὡς καὶ πᾶσα ἐπιστολὴ σχετικὴ πρὸς τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν διεκπεραίωσιν δεόν ἐφεξῆς νὰ διευθύνηται μόνον «Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Γεν. Ἐκκλ. Ταμεῖον, Ἀθήνας.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ
Καθηγητοῦ τῆς Ἀπολογητικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

[Σελίδες 204]

Τιμᾶται δρχ. 125, μετὰ ταχυδρ. 130

Ἀπευθυντέον: Πανεπιστήμιον, Θεολογικὸν Σπουδαστήριον. Ἀθήνας

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ
Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ
Τμήμα ἐτησίως ἐγγραφῆς

Ἑσπ. Δρχ. 50. Ἑξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς δδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» Ὁδὸς Σταδίου 41 Ἀθῆναι.